

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Commentarii Tres in Universam Aristotelis Philosophiam

Crespin, François

Brvxellæ, 1652

II. Quid sit substantia Prædicamentalis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95346](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95346)

re autem entium materialium (id est, quæ in ordine, in quo ponitur materia, reponuntur) materia 1^a, saltem ut quod 1°, naturaliter est affecta formâ, quæ dat esse subsistens; & in genere entium formalium, (id est, quæ in eo ordine, in quo ponitur forma, reponuntur) forma Substantialis, saltem ut quod 1° naturaliter est affecta formâ, quæ dat esse subsistens, ut omnes fatentur. Vnde ad argumentum directè Respondendo, *Quantitatem* in composito quantum ex materia 1^a & Quantitate, minus esse affectam formâ, quæ dat esse subsistens, quam formam ignis; quia in eo ordine reponitur, in quo ponitur materia; utpotè materiæ proprietates, & materia est in eo ordine, saltem ut quod 1° naturaliter affecta formâ, quæ dat esse subsistens: forma autem ignis, utpotè in ordine, in quo forma reponitur, posita, est saltem ut quod in eo ordine 1°, naturaliter affecta formâ, quæ dat esse subsistens, ut omnes fateri tenentur. Si autem quæras, cur albedo v. g. in albo ex materia 1^a & albedine non tam censetur 1° naturaliter affecta formâ, quæ dat esse subsistens, quam forma ignis in composito ex materia 1^a & ipsa. Respondendo (quandoquidem, ut probabimus in Physica, experientia non vincat in igne, & sic de aliis, dari formam Substantialem) Rationem debere sumi ex communi sensu, quo omnes fatentur, formam ignis 1° in suo ordine, id est, in ordine formarum, naturaliter affici formâ, quæ dat esse subsistens; non ita albedinem, ut etiam omnes fatentur; ita autem affici formâ, quæ dat esse subsistens, est propriū Substantiæ, ut omnes unanimiter asserunt.

xxx i. Probatur itaque Resolutio nostra 1° refutatione aliarum sententiarum, & objectionis præcedentis solutione, quæ unica contrā nostram Resolutionem vim habere posse videtur, ergo, &c.

xxx ii. Probatur 2°, ex Etymologia nominis *subsistens*; Authoritate Augustini, qui lib. de cognit. ver. vit. cap. 2°. docet, Substantiam esse, quæ *subsistat omnibus accidentibus* (puta talis compositū) & Aristotelis, qui sic definiuit Substantiam esse *ens per se existens*, ut tamen formas Substantiales agnoverit; unde necessariò sic intelligi debet, ut per ly *per se existens* intelligat 1° *existens in suo ordine*, quod æquivalere 1° ut quo, vel ut quod subsistens in suo ordine; quod subsistens procul dubio agnoverunt Aristoteles & Antiqui Philosophi, quidquid dicat P. Comptonus Disp. 7. Metaph. Sect. 2. num. 5°, ergo, &c. Ex his autem:

xxx iii. Colliges, accidens esse, quidquid in suo ordine præsupponit ens affectum ut quo, vel ens affectum ut quod formâ, quæ dat esse subsistens. Ac proinde illud esse in subiecto inhesionis, quod est in eo, quod, in suo ordine ut quo vel ut quod subsistens, sibi præsupponitur; unde definitionis entis, quod juxta Aristotelem lib. 1°. Prædicament. Divis. 2^a. est in subiecto inhesionis, hic est sensus; illud est in subiecto inhesionis, quod est in alio sui ordinis, & non ut pars ejus essentialis, vel integralis, & tamen ita necessario, ut sine eo naturaliter esse non possit.

D V B I V M I I.

Quid sit Substantia Prædicamentalis.

R E S O L U T I O.

xxxiv. Dico, substantia prædicamentalis est omne individuum entis per se subsistentis totalis, sive omne individuum completum, quod per se totaliter subsistit, & quidquid de eo prædicatur in quid, in recta linea Prædicamenta-

li, ut comprehendas Species, & Genera.

xxxv. Probatur, quia substantia Prædicamentalis est substantia completa; sed omne individuum dictum, & quidquid de illo prædicatur in quid in recta linea Prædicamentali, est talis substantia, ergo, &c.

D V B I V M I I I.

Qualis sit divisio Substantiæ in 1^{am}, & 2^{am}.

xxxvi. Antè Resolutionem Adverte, Philosophi mentem circa hanc divisionem valde obscuram esse, hincque fieri, quod quisque pro suo beneplacito, hoc vel illud divisum, in hac divisione assignet. Refellam quod communius dicitur, & subdam breviter, quod censeo. Quare sit

R E S O L U T I O I.

xxxvii. Dico 1°, allata divisio non est subiecti in accidentia, hoc sensu, quod Substantia secundum se dividatur in singularem & universalem, neque (ut communius volunt Thomistæ) quod Substantia Prædicamentalis considerata præcisè secundū suam essentiam dividatur in duos diversos modos Substantiæ accidentibus, *primariò scilicet ac individualiter, & secundariò ac universaliter*.

xxxviii. Probatur 1ª pars, quia Substantia secundum se, est Substantia in communi & abstracta, formaliter per mentem, ut constat ex dictis de universalibus, quo posito, sic arguuntur. Vel Substantia secundum se dividitur in universalem & singularem, formaliter ut abstracta, vel materialiter. Si 1um. divisum (ut patet) est unum è membris dividendibus, scilicet universalis sive 2^a. si 2um. utpotè individua ipsa, est alterum, scilicet 1^a. sive singularis; ergo divisio allata tamquam subiecti in accidentia, hoc sensu, quod sit divisio Substantiæ secundum se, in universalem & singularem, nulla est; quia divisum non præscindit perfectè à membris dividendibus.

xxxix. Confirmatur, etiam dato, quod Substantia secundum se, sit divisum, adhuc allata divisio non erit subiecti in accidentia, ergo, &c.

xl. Probatur assumptum, quia alterum membrum, scilicet Substantia singularis, se non habet ut accidens respectu Substantiæ secundum se; sed ut Petrus respectu hominis, qui est inferius illius, ergo, &c. Probatur hoc antecedens, quia Substantia 1^a, ex mente Aristotelis, est illa, quæ Physicè & realiter, ac proinde primariò, subsistat accidentibus; non verò illa, quæ est per intentionem 1^{am} formalem individuante, concepta ut singularis, quæ sola non est inferius Substantiæ secundum se, sed accidens, ut patet, ergo, &c.

xli. Obicies tamen, Substantia secundum se est quidem Substantia in communi & abstracta, in actu exercitio, non tamen in actu signato, qualis est 2^a. sive universalis. Vnde divisum adhuc perfectè præscindit ab altero membro dividente, ergo est bona divisio illius in duo accidentia.

xlii. Respondendo 1°, transeat antecedens, nego consequentiam: nam saltem manet, quod ex parte alterius membri dividendis non sit divisio in accidentia, ut patet ex confirmatione. num. 39. & 40. allata.